

Deprese a tělesné nemoci? Souvisejí!

Psychiatrický kongres právě skončil, imunologický brzy začíná. Co tyto obory spojuje?

V Praze probíhal od 20. do 25. září XIV. Světový psychiatrický sjezd, jehož cílem bylo mimo jiné přiblížit psychiatrii širší veřejnosti. Atraktivní doprovodnou událostí sjezdu byla výstava obrazů nemocných „Arteterapie – art brut v České republice.“

Brzy po psychiatrickém sjezdu následuje imunologický sjezd (29. 10.–1. 11. v Praze). Na první pohled nemají tyto obory mnoho společného, opak je ale pravdou. Hromadí se stále více důkazů, že existuje komplexní vztah mezi řadou psychických poruch a tělesnými chorobami. Nejvíce se to týká vztahu deprese a kardiovaskulárních a cerebrovaskulárních onemocnění. Deprese je dnes považována za nezávislý rizikový faktor pro jejich rozvoj a zřejmě jde o vztah oboustranný. Často se vyskytuje i u dalších tělesných chorob, například u onkologických a některých neurologických onemocnění, může je také předcházet. Nabývá různých forem od mírných příznaků až po závažnou depresi splňující kritéria pro depresivní poruchu.

Nabízí se řada možných společných cest, které vedou k rozvoji uvedených onemocnění. Na jednom z čelných míst jsou to imunologické faktory. Již delší dobu je intenzivně zkoumána úloha zánětlivých a protizánětlivých cytokinů u depresivní poruchy. Hypotézu spojující chronické zánětlivé změny s psychopatologií deprese formuloval Smith v roce 1991. Podle ní je u deprese zvýšena plazmatická koncentrace prozánětlivých cytokinů produkovaných aktivovanými makrofágy a monocyty. Tuto aktivaci způsobuje psychologický i fyzikální stres. Protizánětlivé látky mají antidepressivní efekt. U deprese často nacházíme snížení tzv. neurotrofních faktorů. Prozánětlivé cytokiny mohou modulovat jejich expresi. Depresi lze považovat

Z výstavy Arteterapie – art brut v České republice

za produkt nerovnováhy mezi neuroprotekcí a neurodegenerací. Tyto úzké vztahy mezi psychickými, tělesnými nemocemi a sociálními faktory odrážejí pohled na jedince jako biopsychosociální jednotku.

Integrace psychiatrie do oblasti somatické medicíny napomáhá také k destigmatizaci oboru. Světová zdravotnická organizace měla již v roce 2001 jako jeden z hlavních cílů svých aktivit zajistit stejný přístup a péči somaticky i psychicky nemocným. Přes opakované proklamace se tak neděje. Snížit stigmatizace se podařilo pouze v případě deprese, která se stala společensky akceptovatelným onemocněním. Přispěla k tomu nepochybně cílená výchova praktických lékařů, za kterými chodí nemocní s vážnými tělesnými stesky včetně únavy a ztráty energie, za kterými se v řadě případů skrývá nerozpoznaná deprese. ■

Příspěvek v plném znění naleznete na našich webových stránkách – www.sanquis.cz, v rubrice Sanquis PLUS.

Kongresy 2008–2009

Říjen 2008

NEMOCI Z POVOLÁNÍ

IV. Kongres nemocí z povolání s mezinárodní účastí se koná ve dnech 24. a 25. října v lázních Luhačovice. Dvěma hlavními odbornými tématy jsou Nemoci z povolání a nemoci ovlivněné prací a Problematika ošetřovatelské péče v pracovním lékařství. Účastníci přednesou mnoho zajímavých odborných příspěvků zpracovávajících rozmanité aspekty nemocí z povolání. Navíc se budou moci zúčastnit exkurze po léčebných zařízeních lázní s možností absolvování vybraných procedur, chybět nebude ani tradiční společenský večer.

Listopad 2008

GERONTOLOGIE

Ve dnech 20. až 21. listopadu se v Hradci Králové koná již XIV. Celostátní gerontologický kongres. Pořádá jej Česká gerontologická a geriatrická společnost ČLS JEP. Jeho podtitul zní: Geriatrie a gerontologie – cesta k soběstačnosti seniorů. První den bude věnován vybraným neurologickým onemocněním, které vedou ke ztrátě soběstačnosti, jejich diagnostice, terapii a následné rehabilitaci a témata druhého dne se zaměří na kardiovaskulární onemocnění a na malnutriční jako příčinu řady onemocnění a s tím související problémy ve stáří.

Březen 2009

PORUCHY PŘÍJMU POTRAVIN A OBEZITA

Nakladatelství SOLEN organizuje ve dnech od 19. do 21. 3. 2009 v Praze VII. Mezioborovou konferenci o poruchách příjmu potravin a obezitě s mezinárodní účastí. Pozváni byli významní zahraniční hosté, kteří budou v rámci konference také vést kurzy a workshopy. V závěru bude udělena Cena Františka Faltuse za nejlepší práci o poruchách příjmu potravy.

Květen 2009

DERMATOLOGIE

Od 20. do 24. května 2009 se v Kongresovém centru Praha koná X. Mezinárodní kongres dermatologie. Naposledy se tato velká a prestižní akce konala v roce 2004 v Pekingu, nyní má šanci být hostitelem hlavního města České republiky. Na konferenci jsou připraveny desítky zajímavých příspěvků od předních odborníků z celého světa. Kongres pořádá Česká akademie dermatovenerologie o.p.s.